

Celje - skladišče
D-Per

III 19/1988

1119881563,3

COBISS

MERX VESTNIK

Glasilo delavcev sozda Merx

Sozd Merx združuje: Avto Celje, Avtotehnika Celje, Blagovni center Celje, Dravinski dom Slovenske Konjice, GTC Golte, Gostinstvo Celje, Hoteli — Gostinstvo Celje, Kmetijska zadruga Celje, Kmetijska zadruga Laško, Kmetijska zadruga Slovenske Konjice, Kmetijski kombinat Šentjur, Košenjak Dravograd, Mlinsko predelovalna industrija Celje, Moda Celje, Potrošnik Celje, Reklama Celje, Savinja Mozirje, Teko Celje, Tkanina Celje, Turist Nazarje, Zdravilišče Dobrna, Savinjski magazin Žalec, Jelša Šmarje pri Jelšah in delovna skupnost skupnih služb sozda. — Naklada: 8300 izvodov. Izhaja enkrat mesečno. — Ureja uredniški odbor: Jana Mladenović, glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Zimšek, Karmen Magyar, Zdenka Denček, Danica Dosedla, Boris Kmer, Fanika Ilijaš, Herbert Lešnik, Bojan Dežan, Alenka Škapin, Jelka Samec, Zdenka Mažgon. Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, Delo-izd Delavska enotnost. Naslov uredništva: Sozd Merx, Ul. 29. novembra 16, 63000 Celje — telefon (063) 21-352. Rokopisov in slik ne vračamo. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo sozda Merx Celje oproščeno plačevanja davka, sklep št. 421-1/72. Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Številka 3 — Leto — VIII — April 1988

Predstavitve Sombora v Celju

Dobro sodelovanje med občinama

Občina Sombor, pobratena s Celjem, se bo 9. in 10. maja predstavila Celjanom in okolici. Do tega je prišlo na pobudo PK Sombor, ki že več let dobro poslovno sodeluje z našim sozdom. Vendar pa ta manifestacija ne bo imela samo poslovnega značaja, ampak bo dograjevala vse oblike sodelovanja med ob-

činama na vseh področjih dela in življenja, še bolj utrdila poslovne vezi med občinami in dograjevala in razvijala sodelovanje med PK Sombor in sozdom Merx tako poslovno kot tudi med delavci. Oktobra, ob občinskem prazniku Sombora, pa naj bi Celjani vrnili obisk svojim prijateljem.

In kakšen je program prireditve?

Ena je že za nami: 18. aprila je PK Panonka iz Sombora v prostorih Blagovnega centra predstavila svoj proizvodni program živil, s katerim želi prek sistema Merx seznaniti tudi vse kupce na tržišču Merxa.

Devetega maja bo ob 19. uri v Likovnem salonu v Celju otvoritev 14-dnevne razstave likovnega ustvarjalca svetovnega slovesa Milana Konjevića. Avtor je tudi obljubil sodelovanje na svečanem odpiranju razstave, prav tako pa bo grafični del razstave naprodaj.

Devetega in desetega maja bo športno srečanje delavcev PK Sombor in sozda Merx v naslednjih disciplinah: moški: mali nogomet, streljanje z zračno puško, kegljanje, namizni tenis, šah; ženske: odbojka, kegljanje, namizni tenis, streljanje z zračno puško, pikado.

Devetega in desetega maja bodo tudi vsa poslovna srečanja in razgovori med predstavniki obeh občin in delovnimi organizacijami.

Pričakujemo, da se bo te majske manifestacije, katere pokrovitelj sta PK Sombor in sozd Merx Celje s sodelovanjem drugih institucij, udeležilo 60 ljudi; predstavnikov skupščine občine in interesnih skupnosti iz PK Sombor 15, 45 pa bo delavcev PK Sombor, ki se bodo udeležili športnih srečanj.

Gospodarski načrt sozda

Gospodarske razmere otežujejo planiranje

Gospodarski načrt sozda Merx za letošnje leto je bil pripravljen v negotovih razmerah, v času, ko so bile nejasne razmere za gospodarjenje, ko so bile nenehne spremembe v zakonodaji. Vse to je oteževalo, da bi bil plan realno sestavljen.

Zaradi različnih napovedi inflacijskih gibanj v posameznih delovnih organizacijah, članicah Merxa, so nominalni podatki manj natančni, zato lahko rečemo, da je ta gospodarski načrt sozda le začasen ter da ga bomo morali dopolniti v drugi polovici leta. Še zlasti pa bomo morali povečati skrb za planiranje na krajše obdobje, tudi trimesečno.

Zato so v tem gospodarskem načrtu, ki ga bodo sprejemali v samoupravnih organih sozda Merx, pomembnejše usmeritve in cilji po posameznih področjih, kot so komercialna politika, finančna razvoja in podobno, ki se odražajo v finančnih rezultatih.

Predlog gospodarskega načrta je bil že obravnavan na odboru za plan in na kolegiju direktorjev delovnih organizacij. Na seji

odbora za plan so se dogovorili, da je potrebno izhodišča in usmeritve sozda za poslovanje v naslednjem letu pripraviti takoj po znanih podatkih za devetmesečje ter da je v prihodnje potreben dvofazni postopek sprejemanja plana, torej najprej osnutek in šele nato predlog. Imenovali so tudi komisijo za izdelavo metodologije planiranja v sestavi: Bronka Romančič, Božidar Colarič, Danica Pirnat, Milica Smrečnik, Jožica Rečnik, Peter Ograjšek in Vanda Prašnikar, ki bi članicam pomagala pripravljati gospodarski načrt. Nekateri delegati tudi pogošajo več sprotne sodelovanja med planskimi službami sozda Merx in usklajen informacijski sistem. Tudi to otežuje defa na področju planiranja. Dogovorili so se tudi, da bodo, če bodo previdni ukrepi ekonomske politike zahtevali, pripravili rebalans plana, seveda za tista področja, kjer bo odstopanje največje. Na koncu so sprejeli sklep, da se bodo tudi na ravni sozda poizkušali vključiti v planiranje za krajše obdobje.

Prvi koraki za reorganizacijo gostinstva

Delavci Jelena dali pobudo za oblikovanje svoje delovne organizacije

O delovni organizaciji Dravinski dom in njeni temeljni organizaciji Jelen ste lahko veliko prebrali v raznih sredstvih javnega obveščanja. Nekaj člankov je bilo objektivno napisanih, veliko pa jih je bilo tudi kar precej subjektivno obarvanih. Zato je verjetno prav, da vam tudi v našem glasilu napišemo nekaj besed, za kaj je v bistvu šlo.

Povsem preprosto. Delavci temeljne organizacije Jelen so dali pobudo, da se izločijo iz delovne organizacije Dravinski dom iz povsem preprostega razloga, da se gostinski del loči od trgovine, ter da potem oblikuje-

jo svojo delovno organizacijo gostinstva, ki pa bi bila še naprej v sozdu Merx. Zaradi nekoliko slabših medsebojnih odnosov, ki pa se ne bi nikoli pokazali, če ne bi prišlo do te pobude, na ravni delovne organizacije niso mogli poenotiti pogledov in opredelitev za razreševanje nastalih razmer. Pa vendar, danes se je vse umirilo, v teku so aktivnosti za preoblikovanje te temeljne organizacije v delovno in dokončno izločitev gostinstva iz dejavnosti trgovine. To pa so že koraki in sicer spodbudni, ki vodijo k širši reorganizaciji gostinsko-turistične dejavnosti naše sestavljene organizacije Merx.

Plansko poslovna skupnost Hmezad-Merx

Programi odborov so precej splošni

»Ne glede na to, da lani ni bilo veliko sej koordinacijskih odborov in poslovnega odbora Plansko poslovne skupnosti Hmezad-Merx, smo mnoge prej na videz nerešljive probleme normalno in uspešno reševali,« je dejal Vlado Gorišek, dosednji predsednik Plansko poslovne skupnosti, v svojem poročilu in oceni dela za preteklo leto na zadnji seji poslovnega odbora in predal predsedniško mesto po svojem enoletnem mandatu Francu Banu, predsedniku poslovnega odbora sozda Merx. Poslovodni odbor je v celoti sprejel oceno dela za preteklo leto in ugotovil, da se še pojavljajo nekatera vprašanja, vendar pa so članice obeh sozdov vedno dosledno spoštovale vse odločitve, ki so jih čez vse leto sprejemali koordinacijski odbori. Sprejeli so tudi sklep, da se pripravi podrobna ocena dela Plansko poslovne skupnosti od njene ustanovitve z vsemi pozitivnimi in negativnimi vidiki, ter da se posreduje na tiskovni konferenci še maja.

Osrednja točka te zadnje seje poslovnega odbora Plansko poslovne skupnosti Hmezad Merx,

ki je bila 11. aprila, pa je bila vsekakor sprejetje programa dela za letošnje leto oziroma za naslednji enoletni mandat. Program dela je bil pripravljen na osnovi programov dela koordinacijskih odborov in sicer za področje blagovnega prometa, financ, gostinstva in turizma, proizvodnje, planiranja, organizacije in svobodne menjave dela. Programi posameznih odborov so bolj splošni, zato je poslovni odbor tudi sprejel sklep, da morajo vsi koordinacijski odbori vsa aktualna vprašanja sproti reševati, kljub temu da niso opredeljena v programu, in ne-

katere naloge iz programa še bolj strokovno opredeliti in dopolniti ter prenesti na vsa področja sodelovanja. Ena izmed takšnih je vsekakor naloga koordinacijskega odbora za področje organizacije in svobodne menjave dela, ki ta odbor zavezuje, da mora proučiti vse možne širitve medsebojnega sodelovanja glede na dopolnitve Zakona o združenem delu. To je torej naloga, ki se prepleta na vseh področjih medsebojnega dela in bo potrebovala veliko strokovnosti, zato jo bo moral vsak koordinacijski odbor dopolniti z vizijo svojega razvoja. Na splošno je

bilo ugotovljeno, da bo potrebno v prihodnje v okviru Plansko poslovne skupnosti imenovati več strokovnih skupin, ki jih bodo sestavljali strokovnjaki iz obeh sozdov, da bo potrebno med samimi službami sozdov izmenjavati več podatkov, več sodelovati, kajti le s skupnimi močmi bosta oba agroživilska sozda v tej regiji na marsikaterem področju lahko nastopala bolj argumentirano in dosegla željene rezultate.

Seveda je poslovni odbor sprejel tudi nekatere kadrovske spremembe v samih odborih, do katerih je prišlo zaradi odhoda nekaterih ključnih ljudi iz obeh sistemov. Glede na dosedanje izkušnje v delu koordinacijskega odbora za področje blagovnega prometa in za področje proizvodnje, namreč da se problematika obeh področij neposredno prepleta, pa je poslovni odbor plansko poslovne skupnosti Hmezad Merx sprejel sklep, da se ustanovi enoten devetčlanski koordinacijski odbor za blagovni promet in proizvodnjo, ki naj bi ga v bodoče vodil Jože Gračnar, član kolegijskega poslovodnega odbora sozda Merx.

V tej številki preberite:

Stran 4
Kozmetični salon v zdravilišču Dobrna

Stran 7
Nasveti za vsak dan

Razprava o gospodarskem načrtu delovne skupnosti sozda

Režijskemu delu ne smemo pustiti bohotenja

Osnutek gospodarskega načrta delovne skupnosti sozda Merx so dobile vse članice v javno razpravo že februarja. Glede na pripombe v prejšnjih letih, zlasti na izračun obremenitev za sektor za ekonomiko in organizacijo ter sektor za kadre in samoupravno organiziranost, ki sta bolj kot ne »štabni službi«, in so bile obremenitve linearno porazdeljene na vse članice, je bila v letošnjem osnutku novost ta, da sta bila ta dva sektorja linearno porazdeljena na temeljne organizacije, torej je bila osnova za izračun temeljna organizacija. Seveda je bil za manjše članice ta predlog ugodnejši in so obremenitve bile bistveno manjšene, saj je bil gospodarski

načrt razdeljen na 50 delov, kolikor imamo enovitih in temeljnih delovnih organizacij. Vendar pa je komisija za svobodno menjavo na osnovi pisnih pripomb sprejela sklep, da se obremenitve nanovo izračunajo in da naj bo osnova za ta dva sektorja zopet delovna organizacija, ne pa tozd, kot je bilo v osnutku gospodarskega načrta predvideno. Ena od pisnih pripomb, ki jo je komisija za svobodno menjavo tudi sprejela, je bila ta, da se obremenitve glede na programe dela sektorjev določijo po tozdih, da bi na ta način v delovnih organizacijah lahko realneje ocenjevali, za katere tozde se planirajo določena dela in opravila.

S strani članic so bile tudi pripombe, da moramo v delovni skupnosti začeti razmišljati o racionalizaciji dela. Načeloma niso proti zaposlovanju, vendar pravijo, da bi mogli zaposlovati samo kvalitetne in strokovno inovativne kadre.

Tudi na razširjenem strokovnem kolegiju direktorjev je bilo izrečenih nekaj besed na račun režije oziroma dela delavcev delovne skupnosti sozda Merx.

Prav je, da režijskemu delu ne pustimo bohotenja, da se maksimalno racionaliziramo, a pri vsesplošnem že kar »preganjanju«
širjenja skupnih služb, bi vendarle morali malo bolj argumentirano postavljati svoje zahteve. Tu mislim predvsem na

nekatero direktorje in strokovne delavce delovnih organizacij, ki so namreč večinoma proti več delavcem v delovni skupnosti sozda. Če hočemo imeti uspešno organizacijo, ji vsekakor moramo dopustiti, da se kadrovske okrepitve do take mere, da bo sposobna uresničevati vse zahteve svojih članic. A če ji odvzamemo pravico do dobre kadrovske zasedbe, tu mislimo predvsem na kvalitetne, strokovne, inovativne kadre, v isti sapi pa smo ji sposobni očitati nestrokovnost, neučinkovitost in še kaj, potem je to sprenevedanje, ki ne vodi nikamor, še najmanj pa v učinkovitost sestavljene organizacije.

Jana Mladenović

Konstituiranje delavskega sveta

Pri oddaji gradiva za to številko glasila smo v uredništvu prejeli vabilo za poslovni odbor z vsebino obeh sej, drugič pa bomo napisali kaj več, seveda je to odvisno od tega, kakšna bo razprava.

Na poslovnem odboru, ki se je tokrat sestel zadnjič v stari sestavi, bodo obravnavali oceno poslovanja za lansko leto ter poročilo o poslovnem izidu delovne skupnosti za lansko leto ter razpravljal o gospodarskem načrtu delovne skupnosti sozda za letoš, o realizaciji programov dela delovne skupnosti sozda ter o predlogu sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih in odgovornostih med delavci tozd, enoviti DO in DSSS sozda Merx.

Na delavskem svetu bodo

po poročilu volilne komisije, konstituiranju delavskega sveta, sedanjim članom je namreč potekel mandat, imenovali za novega predsednika Ivana Lenka, za njegovo namestnico pa Ivanko Kreuh. Nato bodo imenovali še izvršilni organ, (poslovodni odbor) in kordinacijske odbore delavskega sveta, ki jim je prav tako potekel mandat. Po sprejemu ocene gospodarjenja za lansko leto bodo tudi obravnavali in sprejeli gospodarski načrt delovne skupnosti sozda in sozda kot celote, potrdili poročilo o realizaciji programov dela delovne skupnosti, določili predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o medsebojnih obveznostih ter razpisali natečaj za zbiranje predlogov za podelitev Merxovih priznanj.

Nova pekarna v Sevnici

Kratek rok izgradnje izziv za oba

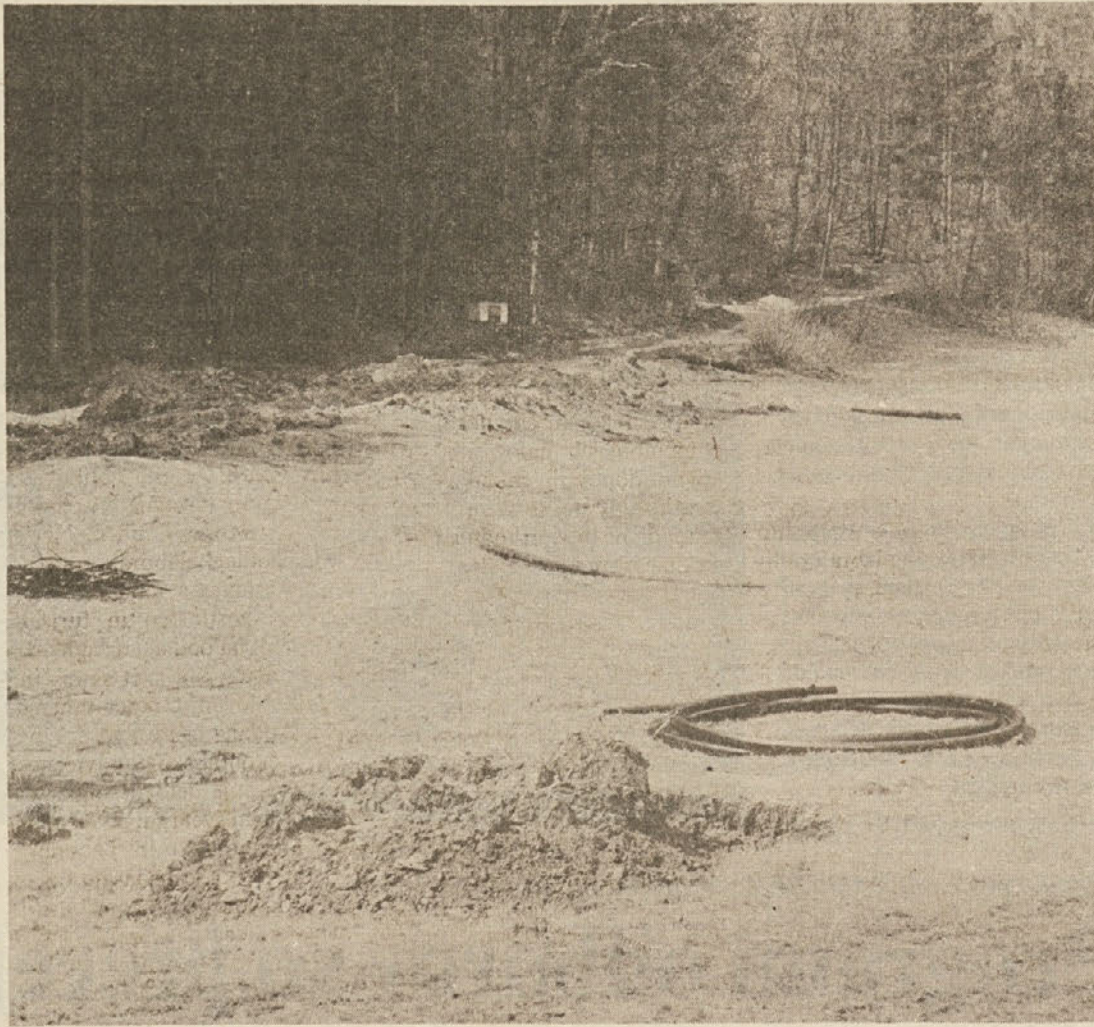
V delovni organizaciji Mlinsko predelovalna industrija so se zavedali, da je njihova pekarna v Sevnici dotrajana in da jo bo potrebno tehnološko in strojno obnoviti, zato so to opredelili v načrtu naložb za leto 1990 za prednostno nalogo. Vendar pa so se proti koncu lanskega leta nakazovali novi elementi, predvsem povečano število delavcev na tem območju, zato so se v Mlinsko predelovalni industriji odločili za novogradnjo že letos z nekoliko večjo zmogljivostjo, kot je v obstoječi pekarni, in seveda za dodatno silosno opremo za skladiščenje moke.

Na začetku je bilo nekoliko zapletov okrog same lokacije, vendar so se potem v Mlinsko predelovalni industriji kot investitorji odločili za povsem novo lokacijo, skoraj dva kilometra iz Sevnice. Vsa usklajevanja za gradnjo, potekala so v strokovnih službah Mlinske predelovalne industrije in sektorju za razvoj in investicije sozda, so zaključena in pričeli so prva dela.

Predračunska vrednost pekarnice v Sevnici znaša 174 starih milijard, dela je prevzel Beton Zagorje, tozd Sevnica kot najcenejši izvajalec. Seveda je tudi finančna konstrukcija zaključena in sicer z lastnimi sredstvi, sovlaganjem, združenimi sredstvi sozda, sredstvi republiškega zavoda za rezerve in sredstvi združenega dela v občini Sevnica.

Gradnja se je torej že pričela. Vsa gradbena dela naj bi bila končana do 1. avgusta, ko bi začeli montirati strojno opremo. Sam objekt naj bi bil dokončan do 1. oktobra, redno obratovanje pa bi pekarna v Sevnici začela novembra. Ta izredno kratek rok gradnje je zanimiv in obenem velik izziv tako za investitorja kot tudi za izvajalca.

Zmogljivost nove pekarnice v Sevnici bo 1200 kilogramov kruha na uro in bo pokrivala potrebe Sevnice, Radeč in Zidanega mosta z okolico. Staro pekarno pa bodo obnovili in preuredili v slaščičarno s prodajalno peciva.

Lokacija nove pekarnice v Sevnici, v kateri bodo dnevno spekli 1200 kilogramov kruha

Direktorja Betona in Mlinsko predelovalne industrije podpisujeta pogodbo za gradnjo pekarnice v Sevnici.

Klub Artemidin dvor

Šestnajstega aprila je bil sklican drugi zbor gostov, bodočih članov kluba Artemidin dvor. Ob kratki kulturni predstavi znane zagrebške harfistke je bil povabljenim predstavljen namen bodočega kluba, ki naj bi združeval ljudi istih in različnih interesov in ki naj bi z letno članarino pridobili klubsko kartico, s katero bodo imeli 10 odstotkov popusta pri gostinskih storitvah kluba.

Gostinci hotela Dravinja so se stvari lotili zelo resno, saj so že izdelali pogodbe in pravila kluba, ki bo imel tudi svoj izvršni odbor. Pripravljeni imajo tudi program kluba Artemidin dvor do konca letošnjega leta. Gre torej za tisti program, ki se bo odvijal samo v prostorih kluba.

Kadrovske spremembe

V tako velikem sistemu, kot je sozda Merx, s tako pestro dejavnostjo in ozemeljsko razsežnostjo je tudi dinamika kadrovske spremembe, predvsem v vodstvenih ekipa večja.

Po dveh letih delu v kolegijem poslovnem odboru kot podpredsednik ter v Topru kot vodja sanacijske ekipe se je Ervin Janežič odločil za nov izziv v delovni organizaciji Aero, kjer je s 1. 5. prevzel odgovorno vodilno mesto v marketingu.

Kolegijski poslovodni odbor sozda Merx se je odločil, da tako dolžnost podpredsednika porazdeli na drugačen način in s tem prispeva k racionalnosti in večji učinkovitosti dela. Tako bo vso dejavnost gostinstva odslej pokrival in strokovno usklajeval Žare Frančeskin, dosedanjí direktor tozda gostinstvo in turizem Celje. Delo kot v.d. pomoč-

nika predsednika KPO za gostinstvo in turistično dejavnost je prevzel s 6. aprilom.

Področje informatike bo poleg strokovnega vodje sektorja v prihodnje pokrival Nikolaj Zimšek, podpredsenik KPO za finance in ekonomiko.

Z odhodom tovariša Miloša Klanjške, direktorja Jelše Šmarje v pokoj, je njegove dolžnosti sprejel s 1. aprilom Marjan Babič, nekdanji predsednik izvršnega sveta občine Šmarje pri Jelšah.

Z upokojitvijo in prevzemom novih dolžnosti predstavnika Avtotehnike v Kopru Ivana Derška je naloge direktorja delovne organizacije Avtotehnika že marca sprejel Alojz Selič, ki je k nam prišel iz Izletnika, kjer je opravljal dela in naloge pomočnika glavnega direktorja.

Zavzemajo se za enotno DO

Zaostrene družbeno-ekonomske razmere vse bolj silijo k raznim organizacijskim spremembam oziroma k iskanju notranjih rezerv v temeljnih in delovnih organizacijah. Tudi v Gostinskem podjetju so ugotovili, da so v tem trenutku dobri poslovni rezultati najpomembnejši za preživetje, zato so že dali pobudo za reorganizacijo delovne organizacije Gostinsko podjetje v enovito delovno organizacijo.

Trenutno pripravljajo elaborat o družbeno ekonomski upravičenosti takega posega in takoj ko bo pripravljen, bodo o njem razpravljali odgovorni in stro-

kovni delavci sozda in delovne organizacije ter seveda delavci te delovne organizacije na svojih zbiorih in samoupravni organi in družbeno politične organizacije.

Nekaj težav je že nastopilo v občini Laško, kjer ima sedež njihova temeljna organizacija Savinja Laško, kajti njihov izvršni svet se ne strinja z ukinitvijo te temeljne organizacije. Vendar pa to zdaj ni nobena ovira, kajti delavci delovne organizacije Gostinsko podjetje so enotnega mnenja, da ima prednost pri tej reorganizaciji najgospodarnejša rešitev, v okviru katere bodo vsi delavci lahko našli svojo materialno in socialno varnost.

Specializirana prodajalna

Delovna organizacija Moda, ki je v Celju najbolj specializirana tekstilno-konfekcijska organizacija, je znova presenetila svoje zveste kupce s specializirano prodajalno športnega programa in programa za prosti čas.

In kje je ta prodajalna? Na Tomšičevem trgu številka 11, poleg boutiquea Yu. Gre za nekdanjo Toprovo prodajalno, ki jo je delova organizacija Moda prevzela pred dobrim mesecem dni in tudi vso blago in kadre ter Topro vrnili vse stroške revalorizirane, za opremo in dela, ki so bila potrebna, da so se pro-

stori usposobili za prodajalno. Prav tako so prevzeli tudi vse obveznosti, ki jih je imel Toper do Samoupravne stanovanjske skupnosti, kajti prostori so njihovi in jih ima delovna organizacija Moda, tako kot jih je imel Toper, samo v najemu.

Torej, športniki in rekreativci, obiščite novo specializirano prodajalno športnega programa, v kateri boste izmed vedno bolj priznanih Toprovih izdelkov in izdelkov drugih priznanih izdelovalcev opreme za šport in prosti čas gotovo našli kaj zase.

Nesklepčna seja

Programi dela po komisijah

Že v prejšnji številki glasila smo vas seznanili z dnevnim redom prve razširjene seje predsedstva konference sindikata sozda Merx. Več nismo mogli napisati, ker je bila seja sklicana potem, ko smo iz uredništva že predali vse gradivo za tiskanje glasila. Zato smo takrat vsebino seje prepisali iz vabila, danes pa bi vam radi posredovali nekoliko misli iz same seje.

Mogoče bi za uvod podelili črno piko vsem tistim sindikalnim delavcem, ki se seje niso uspeli udeležiti, niti se opravičiti. Naj jih naštejemo: Rozika Pintarič iz Gostinskega podjetja, Zoran Kramer iz Kmetijske zadruge Laško, Alojz Zidanšek iz Kmetijske zadruge Slovenske Konjice, Darko Pungaršek iz Avtotehnike, Truda Tomažin iz Tkanine in Metka Šolinc iz Interne banke sozda Merx. Kljub temu, da seja ni bila sklepčna, so navzoči sprejeli stališča in predloge in s tem prispevali svoj delež k nadaljnji aktivnosti predsedstva, kajti vsi so bili enotnega mnenja, da bodo skušali v tem obdobju naloge dosledneje opravljati kot doslej in jim celo določiti rok.

O programu dela zveze sindikatov sozda Merx so menili, da je nekoliko preobširen, zato bi bilo mogoče bolje, da bi nekatere naloge prestavili v naslednje obdobje. Za tiste naloge, ki se jih bodo lotili v letošnjem letu, pa bodo od strokovnih služb zahtevali strokovne podlage. S tem želijo, da bi sindikat resnično prešel od na papir napisanih stališč k dejanjem, da bi zaživel in pripomogel k utrditvi sistema Merx.

Predsednikom komisij (za samoupravne in družbeno ekonomske odnose, za kadrovska vprašanja, za družbeni standard in informiranje za SLO in DS, za šport in rekreacijo, za kulturno dejavnost) so na tej seji naložili naj v najkrajšem času pripravijo program dela, ki naj bi bil konkreten, brez fraziranja.

Morda bi omenili še zanimive pobude, ki so jih predlagali na seji.

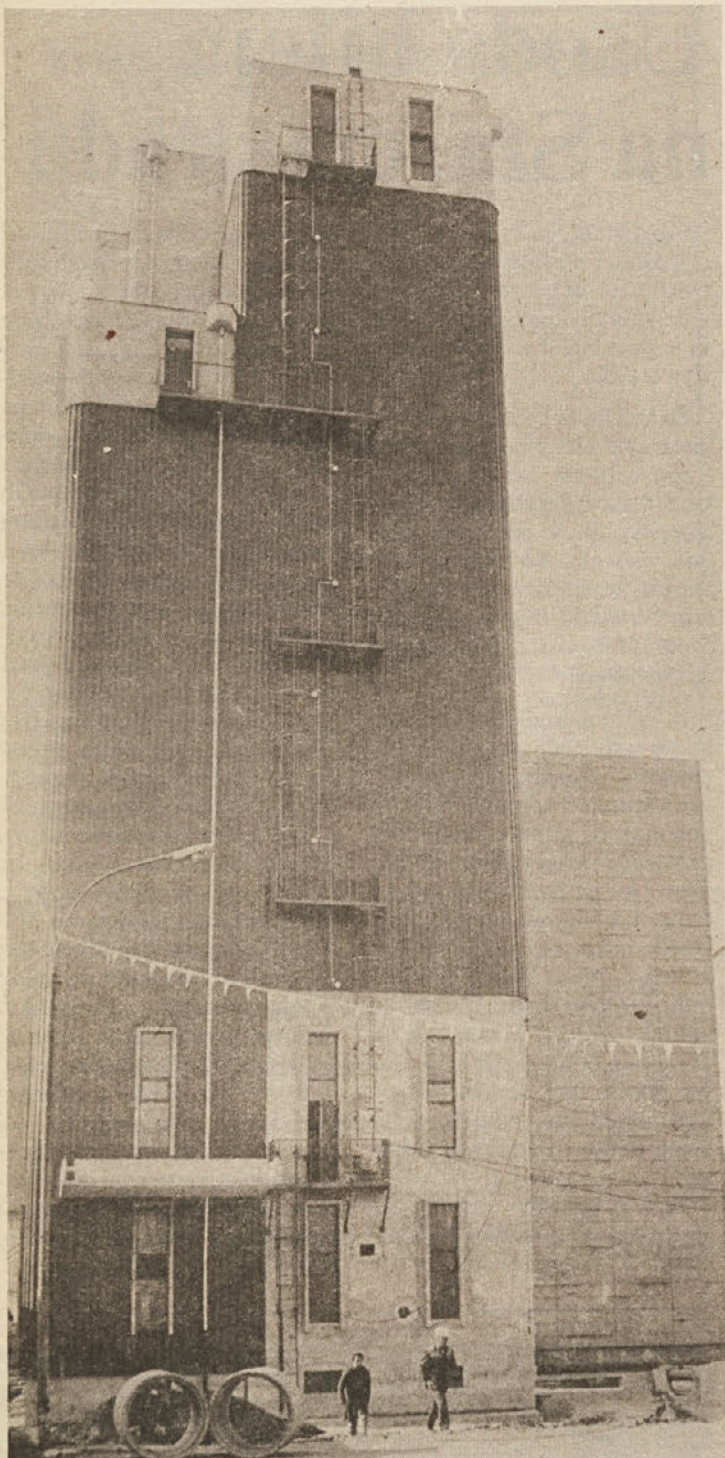
Prva je ta, da bi tudi v drugih kmetijskih delovnih organizacijah, v Kmetijski zadrugi Celje namreč to že poteka, začeli vključevati kmete kooperante v sindikat.

Nadalje so dali pobudo, da se v vseh delovnih organizacijah oživijo stiki z upokojenci ter da bi bilo nujno, da v delovni skupnosti sozda nekdo zbira podatke o prostih počitniških zmogljivostih članic in jih tudi posreduje drugim, ki bi želele v njih letovati.

Kaj naj napišemo za konec. Upamo lahko samo, da se pri

vseh tistih sindikatih, ki se niso mogli opravičiti za to sejo, ne bo kazala takšna neresnost v prihodnje, kajti potem sindikat sozda Merx ne bo mogel izpeljati niti petino vseh nalog, ki si jih je zastavil, tudi zato, da bi se vsi delavci v tem sistemu počutili varnejše in tako pridobili novih moči za še boljše delo.

Jana Mladenović

Na posnetku so novi silosi za moko na Zgornji Hudinji. Dela so v zaključni fazi, potrebna je še samo zunanja ureditev in nekaj notranjih del.

Preskrba s kruhom

V zadnjem času se pojavljajo kritike na račun preskrbe s kruhom v občini Laško. Kakšna je preskrba in ali so kritike upravičene, nam je pojasnil Edi Stepšnik, direktor Mlinske predelovalne industrije.

Menim, da so kritike, da v preskrbi s kruhom nekaj ni v redu, neutemeljene. V Mlinsko predelovalni industriji smo nosilci preskrbe z moko in kruhom na celjskem, zasavskem in posavskem območju, tega se tudi zavedamo. Od takrat, ko je zgrajena nova pekarna v Celju, je problemov pri preskrbi s kvaliteten kruhom na Celjskem vse manj. Dobivamo celo pohvale nekaterih potrošniških svetov iz krajevnih skupnosti in občin.

Z doseženim pa še vedno nismo zadovoljni, želimo biti še boljši. Predvsem pa lahko argumentirano trdimo, da občasno ne zmanjka kruha zaradi nas, proizvajalcev.

Naredimo vedno tisto, kar je naročeno, ne pa na zalogo ker kruh tega ne prenese, še manj pa potrošnik. Resnica pri oskrbi z osnovnim kruhom iz moke T-850 je nekoliko drugačna. Tovrsten kruh je najcenejši (250 din) živilo in hkrati tudi najcenejše krmilo. Po podatkih se ga veliko porabi za živalsko krmo.

V MPI ga proizvedemo toliko odstotkov, kot znaša republiško povprečje od 16-18 %. Čeprav naj bi za tovrsten kruh pokrivali negativno razliko s cenami pri drugih vrstah kruha, tega enostavno, ob zamrznjenih cenah od 15. 11. 1987, ne moremo. Po

kalkulacijah pa nastaja negativna razlika 450 din.

Zanimivi so še podatki o doseženih povprečnih cenah kruha, ki so najnižje v naši DO v primerjavi z drugimi žitno-predelovalnimi ozidi. Upravičeno se sprašujemo, kdo nam reče kruh in kako dolgo bomo z administrativnimi ukrepi s kruhom še poskušali ohraniti standard porabnika. Torej, osnovnega kruha res ni dovolj na prodajnih policah, preveliki so stroški, da bi ga uporabljali za krmo, saj je cenejši kot pšenica.

Sanacijski odbor za Radlje

Ukrepi – izločitev Kop

Temeljna organizacija Gostinstvo in turizem Radlje je poslovno leto 1987 zaključila z izgubo. Pri iskanju vzrokov za slabo poslovanje so ugotovili, da je precejšen del izgube zaradi njihove enote Gorsko turističnega centra Kope. Na predlog delavskega sveta te temeljne organizacije so imenovali sanacijski odbor, ki ga vodi Žare Frančeskin, v njem pa je poleg delavcev te temeljne organizacije še predsednik Izvršnega sveta SO Radlje.

Sanacijski odbor se je že sestal in sprejel dispozicijo programa, določil vse roke in naložil posameznim strokovnim delavcem pripravo posameznih nalog. Eden izmed pomembnih ukrepov sanacije te temeljne organizacije, tako je ugotovil sanacijski

Trdnosti sistema ne moremo ustvarjati na osnovi političnega dela

V tem času se je sestalo tudi predsedstvo akcijske konference zveze komunistov sozda Merx in obravnavalo zasnovo skupnih nalog, ki bi jih reševali na ravni sozda. Na seji je bila večina članov občinskega komiteja zveze komunistov Celja, ki so iz Merxa, z željo, da bi s skupnimi močmi kar najbolje izbrali obliko in metodo dela v prihodnje ter da bi program dela vseboval resnično tista področja, ki so najpomembnejša za nadaljnji razvoj tega sistema.

Ugotovili so, da je zveza komunistov v sozdu Merx v preteklosti dobro delovala, da naj s takšno obliko dela nadaljuje tudi v prihodnje. To pomeni, da bo za obravnavo pomembnejših nalog uporabila obliko problemskih konferenc.

Tako kot sindikalisti so tudi komunisti sozda ugotovili, da je program nekoliko preobsežen ter da zajema določena področja, ki ne sodijo v delo komunistov. Zato so osnutek programa dela za letošnje leto posredovali

v obravnavo vsem osnovnim organizacijam. S pomočjo njihovih pobud, dodatnih misli in predlogov bodo na naslednji seji predsedstva izluščili nekaj najpomembnejših nalog, jih strokovno dopolnili in spravili v stvarnost. Torej so se zavzemali za to, da ne bi v prihodnje prišla na dnevni red vsaka stvar, ki je potrebna razprave, ampak se bodo lotevali samo globalnih vprašanj na strokovno izdelani podlagi.

Razpravljalci so bili konkretni, brez »dlake na jeziku«, med sabo so se dopolnjevali, pa vendar mi je ostala v spominu ena misel, ki bi jo želela napisati za konec tega članka: »Trdnosti in celovitosti sistema ne moremo ustvarjati na osnovi političnega dela, ampak samo na ekonomskih osnovah.«

Avotehnika odprla predstavništvo v Kopru

Osebni stik je najboljši

Marca je delovna organizacija Avtotehnika odprla predstavništvo v Kopru, v Obrtniški ulici 24. Gre sicer za najem prostorov Cimosa, pa vendar nas je zanimalo, zakaj so se v tej delovni organizaciji odločili za ta korak.

Direktor Avtotehnike, Alojz Selič je dejal, da je veliko poslovnih dogodkov njihove delovne organizacije vezanih predvsem na Cimosa in Tomos, torej tovarni, ki imata sedež v tem kraju in s katerimi veliko delajo, saj morajo skoraj vsak dan ažurirati in sprejemati razne sklepe o dobavah, realizaciji novih programov in podobno. Za predstavništvo so se odločili tudi zaradi tega, ker želi Avtotehnika v prihodnje svoj program prodajati na Obali, Krasu, Istri, pa vse do Kvarnerskega območja. Tu gre predvsem za gradbeno mehanizacijo in program tori. Tretje, kar jih je vodi

lo v to odločitev pa je, da vedno bolj razmišljajo in tudi želijo izvažati svoj program tori in meri v Italijo. Torej želijo tudi nekaj narediti na področju izvoza. Seveda pa je veliko lažje, če je za sklepanje raznih pogodb in raziskavo tržišča človek v bližini dogajanja in je vsak dan v osebnem stiku z morebitnimi kupci, kot pa da te iščejo iz Celja in morda še celo po telefonu. Seveda pa bo to predstavništvo pomembno tudi za sozda Merx. Tako bo lahko na turističnem območju predstavnik delal menažersko, torej posredoval informacije in organiziral razne razgovore med obalnimi turističnimi organizacijami in Merxom. Lahko bo tudi pripravil aranžmaje za izmenjavo letovanj med morskimi kapacitetami in našimi gorsko-turističnimi. Tudi za naše večje delovne organizacije, ki imajo dobavitelje na tem območju ali so zainteresirane za izvoz, bo

nadzornega organa bi preko konzorcija za razvoj Kop vlagale zainteresirane organizacije združenega dela občine Slovenj Gradec po dohodkovnem načelu. Sredstva za pokrivanje izgube na žičniškem sistemu se bodo zagotavljala na podlagi združevanja sredstev lastnikov bungalovov in drugih počitniških objektov. Občina Slovenj Gradec se je tudi zavezala, da bo Komunalno podjetje prevzelo urejanje ceste, vodovoda, kanalizacije in podobno.

Začetki so torej dokaj spodbudni za nadaljnji razvoj gorsko-turističnega centra Kope, prav tako so vzpodbudni prijemi. Želimo si lahko samo še to, da bi bilo pri reševanju še drugih odprtih vprašanj čim manj zapletov ter da bodo naše Kope v prihodnji zimski sezoni že pokazale novo »preobleko«.

Ali bomo zmogli?

Razvoj tudi v težkih razmerah

Gospodarske razmere, posebno v kmetijstvu, so že dalj časa izredno težke. Visoke obresti in cene reprovizij, zamrzni-
teven cen večine proizvodov, vse to so mehanizmi, s pomočjo katerih mora kmetijstvo prispevati svoj delež pri ohranjanju standarda občanov. V takšnih razmerah se prav lahko zgodi, da delovne organizacije usmerjajo vso pozornost v preživetje, za-
nemarijo pa razvojna vprašanja.

V Kmetijskem kombinatu Šentjur smo v zadnjem obdobju intenzivno pripravljali razvojne oziroma investicijske programe. Zavedamo se namreč, da moramo slediti razvoju tehnologije oziroma, da moramo izkoristiti vse proizvodne potencialne. Poleg tega vemo, da bodo olajšave za vlaganje v manj razvita območja v Sloveniji, kamor sodi tudi občina Šentjur, v veljavi le še nekaj časa.

Pri pripravi naših razvojnih programov smo izhajali iz za-

hteve, da morajo biti programi tržno zanimivi, tehnološko sodobni in kar je najvažnejše, morajo zagotavljati dobre ekonomske rezultate.

In kaj bomo delali v letu 1988?

V kmetijski proizvodnji že poteka izgradnja novega hleva za 500 pitancev na Ponikvi. Obenem bomo razširili tudi silos za krmo. Prav tako že poteka adaptacija hleva za sejo jarek v Šentjurju. Že jeseni smo začeli priprave za obnovo 8,5 ha jabolčnih nasadov, sajenje pa poteka prav te dni. Ob teh naložbah obnavljamo še del mehanizacije ter vlagamo v nekatere druge manjše nabave oziroma vzdrževanja. Programi so torej zelo zahtevni, lahko pa rečemo, da bodo v celoti uresničeni.

V zasebnem kmetijstvu smo po določenih stagnacijah v preteklih letih ponovno pred nekoliko večjim zamahom naložb v govedorejske objekte. Naša usmeritev v usposabljanje večjih

tržnih kmetij je dobila v Sloveniji močno podporo. V ta namen je republiška samoupravna interesna skupnost za proizvodnjo hrane namenila okoli 5 milijard dinarjev, tako, da lahko investitorji v večje hleve ali adaptacije (mlado pitano govedo, prašiči) računajo z določenim delom nepovratnih sredstev. Predložili smo 41 takšnih investicijskih programov in upamo, da bodo tudi uresničeni. Drugi večji program se nanaša na razširitev prireje kuncev. Ta je že dosegla določeno organizacijsko in tehnološko raven, tako da so že možnosti za bistveno povečanje obsega proizvodnje. Računamo, da bi v letošnjem letu usposobili okoli 2600 novih stojišč (kletk) za samice.

Klavnica je v okviru svojega dolgoročnega razvojnega plana že začela postavljati zamrzovalni tunel, ob tem pa bo vlagala še v odpravo nekaterih ozkih grl v predelavi in podobno.

Največja naložba nas čaka z

izgradnjo trgovine za potrebe kmetijstva. Sedanja razdrobljena ponudba kljub veliki vezavi zaloga ne nudi potrošnikom vsega tistega, kar potrebujejo. Trgovina, ki bo ob cesti Celje - Rogaška Slatina, bo imela tudi tranzitni značaj. Računamo, da bomo dela pričeli v poletnih mesecih.

V Transportu bomo nabavili tri kamione, sicer pa si bomo letos prizadevali organizacijsko utrditi obrtno kooperacijo.

V delovni skupnosti delovne organizacije pa bomo letos nabavili le najnujnejšo opremo za avtomatsko obdelavo podatkov.

Iz omenjenega lahko zaključimo, da so letošnji razvojni cilji dokaj zahtevni. Skupna predračunska vrednost med 5 in 6 milijardami dinarjev je za Kmetijski kombinat Šentjur dokaj velika. Prepričani smo, da jo bomo zmogli in da bodo nove proizvodne zmogljivosti še utrdile naš položaj na trgu ter povečala našo gospodarsko uspešnost.

Usoda bifeja na Starem gradu

Sozd Merx, delovna organizacija Hoteli gostinstvo, temeljna Gostinstvo in turizem Celje ima v najemu bife na Starem gradu, ki je sicer last Turističnega društva iz Celja.

Že več let ta enota ne posluje rentabilno zaradi prenizke realizacije oziroma zaradi previsokih stroškov. Izguba se iz leta v leto povečuje, še posebno v zimskih mesecih, ko na celjskem Starem gradu skorajda ni obiskov. Lansko leto je ta poslovna enota zaključila s 500 starimi milijoni izgube.

Prenova oziroma posodobitev lokala v smislu povečanja in poprestitve ponudbe ter izboljšanja kvalitete v vseh teh letih ni bila mogoča zaradi spomeniškega varstva starega gradu. V lanskem letu je Turistično društvo Celje, kot lastnik lokala, sicer vložilo nekaj sredstev za sanacijo vrta oziroma razgledne ploščadi, medtem ko za objekt, za ureditev sanitarij in viteške sobe ni namenilo ničesar. Bilo je sicer več dobrih idej, vendar več od tega zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v tem času ni prišlo.

Zato je temeljna organizacija gostinstvo in turizem Celje obvestila SO Celje, izvršni svet ob-

čine, da gostišče ni donosno in ga bodo v zimskih mesecih zaprli. Ker temeljna organizacija od ustreznih institucij ni dobila soglasja za zaprtje bifeja na Starem gradu, je delavski svet te temeljne organizacije sklenil, da bo gostišče v zimskem času odprto samo v eni izmeni ali samo dopoldne ali samo popoldne. Delavski svet je poleg programa varčevanja in za popestritev ponudbe na Starem gradu sprejel stališče, da delavci te temeljne organizacije niso dolgoročno zainteresirani za najem lokala, zato naj Turistično Društvo Celje dobi nove najemnike. Prav tako so ugotovili, da je projekt sanacije Starega gradu in ureditev gostinskega dela restavracije v izmeri 800 kvadratnih metrov sicer izredno dober, vendar preobsežen za današnje razmere. Tako delovna organizacija Hoteli gostinstvo kot tudi temeljna Gostinstvo in turizem ne moreta, glede na nizko stopnjo akumulacije sodelovati v finančni konstrukciji novega projekta. Vsekakor pa se tega v temeljni organizaciji zavedajo in so tudi pripravljeni, saj morajo do prevzema lokala oziroma odaje novemu najemniku skrbeti za poprestitve ponudbe in kvaliteto, še posebej v poletnih mesecih.

Kozmetični salon v zdravilišču Dobrna

Zdravilišče Dobrna je danes znano verjetno že vsem našim rednim bralcem. Že velikokrat smo ga predstavili, saj svojo pestro ponudbo stalno dopolnjujejo, pri njih se vedno dogaja kaj novega in zanimivega.

Danes bodo verjetno bolj zadovoljne naše bralke, saj bomo v tem kratkem prispevku poizkušali kar najbolje predstaviti medicinsko kozmetični salon, ki je s svojo dolgoletno tradicijo in kakovostnimi storitvami znan daleč naokoli.

V medicinsko kozmetičnem salonu v Zdravilišču Dobrna so zaposlene tri simpatične kozmetičarke Vesna Felician, Olivera Srdanović in vodja salona Jožica Novak.

Za kratek čas smo od dela odtegnili Jožico Novak in jo poprosili za pogovor.

Jožica, morda bi za začetek najprej predstavili ponudbo vašega medicinsko kozmetičnega salona.

»Ja, ženske od vseh svojih obveznosti v službi in doma le težko najdemo čas in način, da bi storile tudi nekaj zase. Pravilna telesna teža, urejenost in negovanost pomenijo tudi privlačnost za ljudi, ki jih vsakodnevno srečujemo v službi in na cesti. Ta občutek privlačnosti nam dviga samozavest in spoštovanje do samega sebe. In če spoštujemo sami sebe, bodo tudi drugi spoštovali nas. Vidite, vse te našteje faktorje skušamo upoštevati tudi pri nas v našem salonu, v naši ponudbi. Kaj vse nudimo? Nego kože. Tu mislim na čišče-

nje in pregled kože, posvet o kozmetičnih preparatih, uporabo naravnih želišč v kozmetiki, oblikovanje obrvi, globinsko čiščenje z iontoforezo, vitaminsko oblogo, masažo obraza in dekolteja z ustreznimi vitaminsko kremo, nanašanje maske, svetovanje glede nadaljnje nege. Nudimo popolno kozmetično nego z ličenjem in svetovanjem o najprimernejšem ličenju. Zdravimo celulitis in sicer zelo uspešno z aparatom celutron, ki z elektrogimnastiko vpliva na določeno mesto. Terapija traja desetkrat po 25 minut. V naši ponudbi je tudi obsevanje z višinskim soncem, v zadnjem času pa tudi odstranjujemo dlačice (epilacija) z električno iglo in pecljaste fibrome.«

— Vaša ponudba je dokaj obširna. Jožica, kaj bi vi svetovali ženskam v tem pomladnem času iz vaše bogate ponudbe?

»Mislim, da bi v tem pomladnem času svetovala ženskam zdravljenje celulitisa, seveda tistim, ki ga imajo.«

Pa morda nekaj več besed o tem.

»Celulitis se pojavlja najpogostejše pri ženskah in sicer na stegnih, trebuhu, zadnjici, kolenih, nadlahti. Kako ga prepoznamo? Obolenje mesto primemo z dvema prstoma, in če se pokaže koža podobna pomarančni lupini, govorimo o celulitisu. Celulitis povzročajo psihična napetost, nepravilna prehrana, premajhno uživanje navadne vode, sedenje, onesnažen zrak, premajhna telesna aktivnost. Poja-

Novost

V zdravilišču Dobrna so pred kratkim odprli tudi nov salon za pedikuro, manikuro in podaljševanje nohtov.

Jožica Novak

vlja se v vseh starostnih obdobjih. V našem salonu uporabljamo za zdravljenje, kot sem že dejala, poseben aparat celutron. Terapija traja deset dni po 25 minut. Moram pa takoj povedati, da zaželenega uspeha s samo terapijo ne bo, če ne bodo z gibanjem, anticelulitno dieto, pitjem večjih količin vode in nesladkanega čaja pomagale tudi same. Zelo priporočljivo je, da se terapija ponovi čez 6 tednov. Torej je sedaj še ravno pravi čas, da se celulitisa znebiti do poletja. Morda bi dodala še samo to, da bodo lahko vse zainteresirane ženske pri nas dobile tudi anticelulitno dieto in anticelulitne kreme. Pa še to. Vsem tistim, ki hujšate, naj povem, da boste izgubile samo težo, celulitis pa vam bo ostal. Zato je bolje, da se odločite za zdravljenje celulitisa, kajti ob povečani telesni aktivnosti, torej gibanju in dieti boste odpravile tudi odvečne kilograme.«

Kakšen pa je delovni čas vašega salona?

»Kozmetično medicinski salon v hotelu Dobrna v drugi etaži je odprt vsak dan od 7,30 ure do 19,30 ure, ob sobotah pa do 14,30 ure. Naročite se lahko tudi po telefonu št. 778-000 interna 419.

Obrtna kooperacija

Pred kratkim so sklenili s Tomosom večje posle, istočasno pa sodelujejo tudi pri osvajanju njihovega novega programa, gre za povsem nov moped.

Začeli so delati tudi na vikend programu, gre za povsem nov program. Prvi rezultat tega so zanimivi zložitvi stolji za kampiranje.

Pa še to. Že dobra dva meseca je novi vodja obrtne kooperacije Mirko Paj, bivši sekretar celjske mladine.

Izobraževanje

Udeleženci zadovoljni

Aprila je bilo v izobraževalni dejavnosti sozda precej živahno. Pripravili so kar dva seminarja in en tečaj; vsi so bili dobro obiskani.

Dvanajstega aprila je bil tečaj za delavce delikatesnih oddelkov, v nadaljevalni program I., ki je bil organiziran na pobudo komercialistov in lanskim udeležencem tečaja. Ta tečaj je bil vsebinsko navezan na osnovni program, ki je bil v jeseni lani. To pot je šlo predvsem za podrobnejši prikaz praktičnih znanj, poudarek pa je bil na dekoraciji prodajnih prostorov. Tečaj je obsegal 5 pedagoških ur in je bil organiziran za dve skupini udeležencev, dopoldne v delikatesni marketu Hudinja in popoldne v blagovnici Nova vas. Tako kot lani je tudi ta tečaj vodil priznani strokovnjak s tega področja Izidor Potočnik, ki je udeleženec poleg urejanja prodajnih prostorov seznanil tudi s psihologijo in komercialno prodajo ter kalkulacijami.

Najbolje je bil obiskan seminar, bilo je prek 50 udeležencev,

o psihologiji teamskega dela in psiholoških vidikov vodenja manjših skupin, ki ga je vodil prof. Pavle Kogej in je bil 14. aprila v prostorih restavracije pri Mostu. Ta seminar je bil namenjen predvsem poslovojem in njihovim namestnikom in je predstavljal le del programa, ki so ga v izobraževanju teh delavcev namenili v letošnjem letu. V tem prvem delu so se udeleženci seznanili z metodami vodenja, nalogami in lastnostmi dobrega vodenja, ki ustvarjajo dobre medsebojne odnose in vplivajo na večjo motiviranost za dobro in ustvarjalno delo podrejenih. Torej se je njegova vsebina nanašala zgolj na odnose v delovnem okolju. Prav zaradi izrednega zanimanja bodo prvi del seminarja ponovili maja. Na posnetku so udeleženci tega seminarja.

Tretji seminar pa je bil za peke in sicer o tehnologiji v pekarski proizvodnji. Program je pripravila Srednja agroživilska šola, vodil pa ga je Franc Vuković.

Paket kozmetičnih storitev

Posebna ponudba za vse Merxove ženske

10 x celutron - zdravljenje celulitisa (10 x 25 min)
5 x kopanje v bazenu hotela Dobrna
2 x nega obraza
2 x savna v hotelu Dobrna

Vse to samo za 100.000 din. Na to ceno imate vse Merxove ženske še 20 odstotkov popusta, torej znaša cena paketa za vas 80.000 din. Prijavite se lahko samo prek svojih kadrovske službe. Pohitite, da ne bo prepozno in bo že vse zasedeno.

Podrobnejše informacije dobite pri kozmetičarki po tel. 778-000 int. 419.

Komisija za priznanja in odlikovanja

POZIVA

na osnovi pravilnika o priznanjih sozda Merx vse samoupravne organe in družbenopolitične organizacije tozdov, TZO, delovnih skupnosti, DO in sozda ter komisije za priznanja in odlikovanja DO in sozda, da dajo predloge za podelitev priznanj sozda Merx.

1.

Glede na pomembnost uspehov bo komisija podelila:

1. ZLATE ZNAČKE
2. PLAKETE ZA POSLOVNE PARTNERJE
3. PLAKETE S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO
4. PRIZNANJA S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO.

ki so namenjena delavcem, združenim kmetom oziroma kooperantom in skupini delavcev ter poslovnim partnerjem sozda Merx za posebne zasluge, ki so jih dosegli pri razvoju in gospodarjenju sozda Merx in njenih članic pri razvijanju in uresničevanju samoupravljanja, za zasluge pri družbenopolitičnem delu, delu na področju znanstvene in množično inventivne, kulturne, športne, humanitarne in drugih dejavnosti, ki so neposredno povezane z življenjem in delom sozda Merx in njenih članic.

2.

Delavski svet sozda razpisuje za leto 1988:

- 3 ZLATE ZNAČKE
- 2 PLAKETI ZA POSLOVNE PARTNERJE
- 15 PLAKET S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO za delavce
- 2 PLAKETI S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO za združene kmete oz. kooperante
- 5 PLAKET S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO skupini delavcev
- 20 PRIZNANJ S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO za delavce
- 2 PRIZNANJA S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO za združene kmete oz. kooperante
- 5 PRIZNANJ S PRILOŽNOSTNO ZNAČKO SKUPINI DELAVCEV

Rok za posredovanje pisnih predlogov za vsa priznanja v letu 1988 je 10. junij 1988.

3.

Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati poleg podatkov o kandidatu tudi predlagano vrsto priznanja z navedbo uspehov s področij dejavnosti, navedenih v prvi točki tega razpisa.

4.

Predloge pošljite na naslov: Komisija za priznanja in odlikovanja SOZD MERX Celje, Ul. 29. novembra 16, Sektor za kadre in samoupravno organiziranost.

5.

Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji delavskega sveta ob DNEVU MERXA, 25. novembra 1988.

Alpe Adria

Po treh letih bo skozi Celje spet potekala mednarodna kolesarska dirka Alpe Adria po Sloveniji, Avstriji in Italiji.

V kolesarskem klubu so sestavili organizacijski odbor, ki ga vodi Edi Stepišnik, za pripravo cilja druge etape od Novega mesta do Celja, in štarta tretje etape, ki bo vodila od Celja skozi Dobro, Titovo Velenje, Slovenj Gradec, Raven na Koroškem, Holmece do Borovlj v Avstriji, torej na območju, na katerem ima Merx veliko svojih enot:

»Kolesarji bodo prevozili Celje kar dvakrat,« nam je dejal Edi Stepišnik, predsednik organizacijskega odbora, »in sicer bodo v soboto, 7. maja pripeljali iz smeri Laško v Celje in do Slovenskih Konjic in Zreč in se vrnili na cilj v Celje, na Ljubljansko cesto pri šoli Borisa Kidriča, kamor bodo prispeli med 13. in 14. uro. Štart bo naslednji dan, torej 8. maja, med 8. in 9. uro, nato bodo kolesarji v zaprti vožnji prevozili Celje in nadaljevali pot proti avstrijski Koroški.

Z organizacijo imamo v Celju že izkušnje, saj smo pred tremi leti dobili plaketo za najbolje organizirano etapno mesto. Mogoče bi povedal še to, da bo na dirki Alpe Adria deset državih reprezentanc, med njimi seveda tudi naša. Kot zanimivost pa še to, da bo naše barve v moštvu zastopal prvič tudi član kolesarskega kluba Merx in delavec sozda Iztok Melanšek, ki je trenutno na pripravah državne reprezentance, zato se bomo letos še posebej potrudili in se dobro pripravili na sprejem kolesarjev. Vse Merxove delavce pa pozivamo, da sedmega in osmega maja v svojem kraju pričakajo kolesarje in spodbujajo našo reprezentanco, še posebej pa Merxovega delavca in vedno bolj uspešnega kolesarja Iztoka Melanška.

V jedilnici Blagovnega centra je bilo regijsko posvetovanje o spravilu in skladiščenju sadja in vrtnin, ki ga je pripravila skupnost za sadje in vrtnine. Morda samo še ena misel, ki se mi je vtisnila v spomin ob poslušanju predavateljev. Glasi se: kupec bo zadovoljen le, če bo v vsej verigi proizvodnje in prodaje sadja in vrtnin čimmanj napak.

Ob 40-letnici je delovna organizacija Toper pod geslom Eno leto garancije privedila za sozd Merx kot sanatorja in predstavnike družbenopolitičnih skupnosti modno revijo v zdraviliški dvorani na Dobrni, na kateri je predstavila svoj program za letošnje poletje in zimski program za sezono 1988/89. Izredna pestrost barv in krojev je samo potrdila njihovo ugotovitev, da je kolekcija za prihodnjo sezono že razprodana.

Kitajsko izročilo o pomenu gibanja

Ko so antični Grki pripravljali svoje olimpijske igre (od 776. leta pred našim štetjem naprej), so na Kitajskem že poznali in gojili vrsto športnih panog. Zgodovinski viri omenjajo streljanje z lokom, rokoborbo, borenje s palicami, dviganje uteži, jahanje pa tudi nekatere športne igre. Iz starosvetih obrednih plesov iz tretjega tisočletja pred našim štetjem so se razvili razni sistemi gimnastike, ki jih še danes priporočajo ljudstvu kot vsakdanjo navado.

V deželah zadnjega sveta delajo zjutraj posebne gimnastične vaje za pretegotvanje okončin, za krepitev mišic in za gibljivost sklepov. Kitajci pa telovadijo nekako obredno in zbrano, kakor da bi izražali ali posnemali. Očitno gre za elemente prastare

gimnastike, ko so delali posamezne vaje v upanju, da imajo zdravično moč. Zato predlagam, da tudi mi naredimo nekaj za svoje zdravje, počutje in telesno kondicijo, kar je zelo pomembno za sedanjí način življenja in časa v katerem živimo. Pri vsem tem tekanju in pehanju za gmotnimi dobrinami pozabljamo, da nam bo zdravje ušlo in nismo naredili nič zanj. Torej vzemimo si vsaj malo časa in pojdemo na športne terene, na travnike, v gozdove in gore, bodimo fizično aktivni, da bomo vsaj dvakrat ali trikrat na teden močno obremenili naš gibalni aparat in krvni sistem: Človeškemu telesu je potrebno delo, potrebno je gibanje.

Slavko Lisec
organizator športne rekreacije

DOPISUJTE V VESTNIK

Kaj je novega v Avtotehnikih

V delovni organizaciji so trenutno najbolj ubadajo z veliko prostorsko stisko, saj so precej utesnjeni. Iščejo nove rešitve, upajo, da jim bo to kmalu uspelo in da se bodo lahko preselili v nekdanje prostore Merxovega Agroprometa.

Pred kratkim so podpisali pogodbo z delovno organizacijo Rog in tako so prvi in direktni zastopnik Roga za vse nadomestne dele.

Njihova prodajalna Bela tehnika nima samo širokega programa bele tehnike, gospodinjstskih strojev in elektroakustičnih naprav, pač pa je znana tudi po tem, da ima edina v Celju tudi za vse te izdelke napredaj nadomestne dele.

- DANES SEM DOBILA SVEŽE SADJE, A PRIDITE RAJE JUTRI, KER MORAM PREJ PRODATI VČERAŠNJE

Iz pravne prakse

Letni dopust – ure, dnevi in proste sobote

Vprašanje: Delavcu, ki je star 21 let in zaposlen šest mesecev, je organizacija določila 16 dni dopusta. Dolžino letnega dopusta so izračunali tako, da so za vsak dan računali 8 ur in da so odšteli proste sobote. Je to pravilno?

Odgovor: Trajanje letnega dopusta je treba določiti po delovnih dnevih, kar izhaja iz 92. in 1. odst. 97 člena ZDR ter 3. odst. 3. člena konvencije 132 o plačanem dopustu.

Določanje po urah je v nasprotju z navedenimi pravilnimi normami: V nobenem predpisu ni določeno, da bi bilo dovoljeno dolžino letnega dopusta izračunati v urah.

V 4. odst. 63. člena ZDR je določeno, da se v primeru, če je vpeljan petdnevni delovni teden, šteje dan, za katerega je ta teden daljši, glede uveljavljanja pravic delavcev iz dela v temeljni organizaciji (letni dopust in podobno) kot delovni dan.

Pravna praksa in teorija mednarodne in interne pravne norme o letnem dopustu glede na navedeno razlagata normo tako, da se v letni dopust všteta tudi vse (proste in delovno) sobote in da se nadomestilo za letni dopust obračunava po načelu 6 dni x 7 ur.

Ustavno sodišče SR Slovenije je v odločbi U I 84/86 z dne 21. 5. 1987 (objavljena je bila v Združenem delu št. 1/88, str. 90 in v Uradnem listu SRS, št. 22/87) sprejelo stališče, da je sobota treba všteti v trajanje letnega dopusta.

Vsi delavci, ki so izpolnili pogoje najmanjše dobe nepretrganega dela (1. odst. 91. člena ZDR), imajo pravico do najmanj 18 delovnih dni letnega dopusta. Delavci, ki tega pogoja niso izpolnili, imajo pravico do sorazmernega dopusta (2. odst.) po meri-

lih, ki jih določajo samoupravne norme.

Prepoved ponovnega imenovanja za direktorja

Vprašanje: Ali velja prepoved imenovanja za individualnega ali člana kolegijskega poslovnega organa tudi za tiste direktorje, ki so bili odstavljene z odlokom družbenega varstva pred uveljavitvijo novele ZZD?

Odgovor: Nov 3. odst. 511. čl. ZZD med drugim določa, da ne more biti imenovan za predsednika ali člana kolegijskega poslovnega organa TOZD, kdor je bil s te dolžnosti odstavljen z odlokom skupščine družbenopolitične skupnosti o začasnem ukrepu družbenega varstva po 1. tč. 622. čl. ZZD.

Ratio legis te določbe je, da se zaostri odgovornost poslovnega organa in prepreči imenovanje poslovnih delavcev, ki so bili v preteklosti odstavljene s te funkcije. Menim, da je novela ZZD s tem določila v bistvu nov kadroviski pogoji, ki ga je potrebno upoštevati v postopkih imenovanja, tudi glede tistih, ki so bili kot direktorji odstavljene z odlokom družbenopolitične skupnosti pred uveljavitvijo novele ZZD.

Lastna udeležba

Vprašanje: Imetnik stanovanjske pravice se je preselil v drug kraj, hčerka pa je s svojo družino ostala v stanovanju. Ali je dolžna plačati lastno udeležbo, ker bo kot uporabnik pridobila stanovanjsko pravico?

Odgovor: Ker se je imetnik stanovanjske pravice odselil in je zato stanovanjsko pravico pridobila njegova hčerka kot uporabnik, bo morala plačati lastno udeležbo, saj po 8. odst. 33. člena ni oproščena plačila lastne udeležbe oz. ne sodi v

skupino tistih občanov, ki so oproščeni plačila lastne udeležbe po navedeni zakonski določbi zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 3/81, 34/83, 24/85, 1/86).

Stanodajalec je dolžan pred izdajo odločbe o ugotovitvi prenosa stanovanjske pravice uveljaviti plačilo lastne udeležbe in sicer v višini, ki jo določa samoupravni splošni akt v skladu z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in vsklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 15/81, 28/85). Opozorjamo, da je bila določba 13. člena družbenega dogovora spremenjena z novelo družbenega dogovora z dne 15. 7. 1985. Novela je v bistvu znižala višino lastne udeležbe, saj je določila oprostitve za tiste imetnike stanovanjske pravice, katerih skupni povprečni mesečni dohodek na družinskega člana ne presega 50 % povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SRS v preteklem letu. Razen tega je novela tudi določila, da se pri ugotavljanju vrednosti stanovanja (in posredno višine lastne udeležbe) upošteva pravilnik o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš ter sistem točkovanja (Uradni list SRS, št. 24/81).

Izlet na Madžarsko

Delovna organizacija Hotelgostinstvo je v okviru strokovnega izobraževanja organizirala strokovno ekskurzijo na Madžarsko za vse vodstvene delavce, torej za vodje strežb, kuhinj in posameznih enot.

V naprej pripravljenem programu so si ogledali in obiskali več hotelov v Budimpešti (Hilton, Penta), zdravilišča ob Blatnem jezeru in več manjših specializiranih restavracij za pripravo nacionalnih jedi. S predstavniki omenjenih hotelskih hiš so imeli več pogovorov v katerih so jim hotelirji predstavili predvsem organizacijo dela, pokazali prostore ter odgovarjali na vprašanja, ki so jih zanimala.

Delavci, ki so se udeležili te ekskurzije, so bili izredno zadovoljni in si želijo še več takšnih in podobnih oblik dopolnilnega izobraževanja.

Na posnetku je prenovljena stavba delovne organizacije Blagovni center, ki so jo odkupili od Aera in v njej uredili mehanično delavnico in prostore za diskontno prodajo blaga. Objekt je končan, tudi zunanja ureditev, zato lahko pričakujemo, da bo delovna organizacija Blagovni center v najkrajšem času predala svojemu namenu.

Pisma bralcev

Moja delovna praksa

Na delovni praksi sem bila v Marketu Ostrožno, torej Merxovi trgovini. Na praksi sem bila zelo zadovoljna, saj so bili z menoj vsi prijazni. Odnosi zaposlenih do mene so bili dobri, saj sem se z vsemi dobro razumela in tudi s strankami ni bilo težav. S tovarišem mentorjem Čakšem sem bila resnično zadovoljna in mu gre posebna pohvala, saj mi je vedno pomagal, razložil tako, da nisem imela resnično nobenih težav. To velja tudi za vse zaposlene v tej trgovini. Nisem si mislila, da bo ta praksa tako prijetna. Tovariš Čakš mi je tudi vedno razložil, kako naj napišem dnevnik. Zato sem si tudi pridobila kar nekaj znanja o nekaterih izdelkih. Mislim pa tudi, da je moj mentor vedno zelo priazen do učencev, kajti malokdo je takšen, ki bi ga jaz poznala, da bi toliko pomagal, kot je meni tovariš Čakš. Na praksi sem si pridobila kar precej znanja ter zanimanja za izdelke, kar pač mora vsak prodajalec vedeti. Mislim pa, da bi morali vsi mentorji pomagati učencem ter nas učiti pri praktičnem delu, da bi postali res dobri in pošteni prodajalci. Saj dobri prodajalci kar manjka po trgovinah. In imam eno željo: Rada bi še prišla v to trgovino na delovno prakso in če bi bilo mogoče, bi rada tudi po III. letniku opravljala pripravništvo v tej prodajalni in če bi bilo še možno, rada bi se zaposlila v njej. Name je ta prodajalna oziroma vsi zaposleni v tej prodajalni naredili zelo lep vtis.

Tovariško vas pozdravlja
Mojca Laharnar
iz Laškega

Obvestilo

Letošnjega smučarskega prvenstva žičničarjev Slovenije na Golteh ni bilo zaradi izredno slabih vremenskih razmer.

To prvenstvo bo 7. maja na Kaninu.

Ob neki 30-letnici

Ko so sredi viher svetovne vojne zastave plapolale bojne, smo prinesli staršem v domove naše kanček upanja in sreče.

Ne spominjamo strahot se vojnih, pač dimenzij bili smo otroških, Verjemite, mi vendarle smo tisti, ki pomanjkanja obdobje, spoznali smo do obisti.

Z očmi uprtimi v prihodnosti daljavo gledali v svet smo vsi zvedavo. Bile so glave radovedne, prazne, srca odprta za vzpodbude in zglede razne.

Profesorji so z nami se trudili zahtevali so uk, strogi so bili. Mi v strahu neznanja se potili ter za plačilo kdaj, ocene slabe smo dobili.

Prešla leta uka so kot dihi, odnesel jih je vetra pih.

Naposled zvedavost in učenja željo naporno zamenjalo je delo. Sedaj za solde se pehamo, ves prosti čas za boljši standard damo.

Saj se spominjate še tistih dni, ko ljubezni otroške smo se šli. Kako čakali smo, da rekel, rekla bi, ljubim te, samo moja, moja si.

In sedaj smo tu se zbrali spet, starejši komaj za trideset let dolgih let.

Prijatliji dragi, se vam ne zdi, da tako srečanje spremeni, ritem negotovosti današnjih dni in po žilah vzvalovi spet našo kri.

Jole

Zeleni bor

*Kitara doni
sonce jo žge
iz bora zelenega
smolo cedi
hitiš
vetra piš
v zvoniku udarja
brez vrtnarja sadiš
tako se življenje poraja
sredi praznih oči
lačna usta bedijo*

Pot

*Sredi širnega prostranstva
pod sončno perutjo
temna senca
na krilih vetra išče pot*

*tema nima sence
senca nima upanja
upanje nima sledi
pot čaka trdnih korakov*

Ivanka Petek

NOVO

v prodajalni •DOM•

- spominki iz usnja
- narodne vezenine
- pletenine z narodnim vezom
- ročno tkane preproge
- prti in garniture

TEKO CIELJE

Vinskemu kotičku na pot

Pripravlja inž. Jože Protner

Naša prelepa slovenska dežela izraža svoje bogastvo in številne posebnosti tudi s pestrim in kakovostnim izborom vin, ki jih tod pridelujejo. Kakovostno in vrhunsko vino, ta plemenita pijača, je edini izmed kmetijskih pridelkov oziroma izdelkov prehrabene stroke, ki ga spremljajo oznake o imenu, letniku in kraju rojstva. Te oznake so kot osebna izkaznica zabeležene na nalepki ali etiketi. Ta posebnost kakovostnega vina je zelo stara in razširjena po vseh vinorodnih deželah sveta. Značilnosti posameznega vina so pretkana z značilnostmi zemlje, kjer je zrastle, podnebja, ki ga je rodilo in zorelo, vrste trte, ki mu je dala značaj. Tem značilnostim rojstnega kraja in matere trte vsako leto dodajo pomemben delež vreme s soncem, toploto in dežjem in seveda marljive roke vinogradnikov, ki trto negujejo od spomladanske rezi do

trgatev v jeseni, in vinarjev, ki ga negujejo od mošta do končnega izdelka. Vina z izraženimi značilnostmi porekla, sorte in letnika zato niso samo ponos pridelovalcev, ampak so tudi ponos posamezne vinorodne pokrajine, marsikje v svetu tudi ponos naroda.

Zakaj ne bi bilo tako pri nas, saj pridelujemo v naši deželi vina izjemnih kakovosti? To spoznanje je že zelo staro, o čemer pričajo številni zgodovinski zapisi. Naša vina v sedanjem času ne uživajo takšne pozornosti kot zaslužijo, niti niso tako znana, kot bi med svojimi sonarodnjaki morala biti. V tem kotičku bomo poskušali prispevati skromen delež k boljšemu poznavanju vina, dati kakšno koristno napotilo ljubiteljskim vinogradnikom in kletarjem ter priporočati posamezna vina za različne priložnosti.

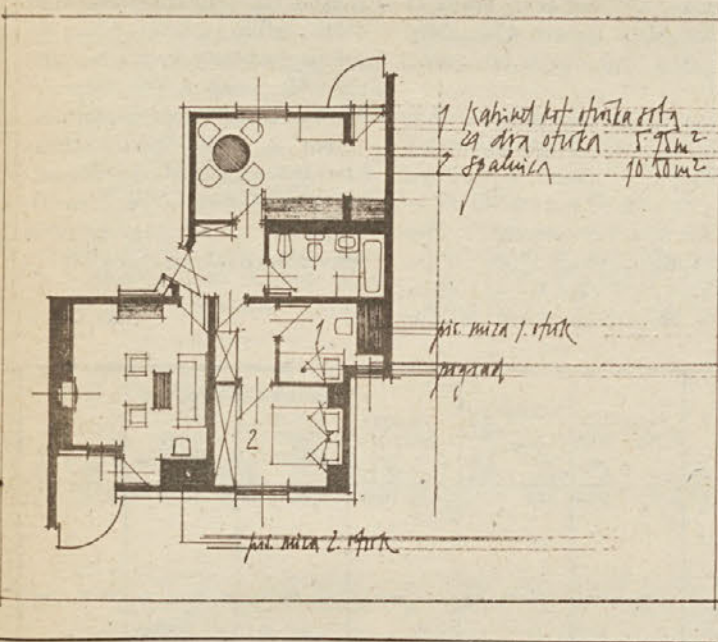
Nadaljevanje prihodnjik

Vi sprašujete – arhitekt odgovarja

Vprašanje: Naša delavka M. J. ima dvoipol sobno stanovanje, velikosti 67,65 kvadratnih metrov. Želi nasvet za notranjo opremo in rešitev za kabinet oziroma otroško sobo, ki meri samo 5,95 kvadratnih metrov. Ima dva otoka istega spola, od katerih bo šel starejši jeseni v

šolo, v kabinetu pa ni dovolj prostora za oba ustvarjalca.

Odgovor: Spanju naj služi pograd v kabinetu, kjer je tudi prostor za pisalno mizico, druga pisalna mizica pa naj bo v dnevni sobi. Sama ureditev in oprema stanovanja pa se najlepše vidi iz priložene skice.

V tej rubriki vam bo naš priznani kuhar Marjan Sorčan predstavil recepte za hitro in poceni pripravljanje jedi, ki jih je sam sestavil.

OCVRTI GOMOLJ ZELENE – za 4 osebe

Gomolj zelene	0,60 kg
moka ostra	0,10 kg
sv. mast ali olje	0,30 l
mleko	0,50 l
sol, poper, vegeta po okusu	

Debel gomolj zelene dobro operemo z ročno ščetko. Nato zeleno zrežemo na tanke rezine (isto kot jabolka za kompot) od zelene, jo povaljamo v moki in ocvremo na vroči maščobi. Ko rezine v maščobi postanejo rumene in čvrste, jih z penovko poberejo iz posode in jih serviramo z majonezo. Ocvrto zeleno lahko ponudimo kot samostojno jed, zraven hladnega piva ali pa kot priloga k pečenemu mesu.

Čas priprave: 40 minut

JAČNA OMLETA S PIŠČANČJIMI JETRI

– za 4 osebe

piščančja jetra	0,40 kg
olje ali svinjska mast	0,08 kg
cela jajca	8 kom.
poper, sol, peteršil	
čebula	0,08 kg

Piščančja jetra narežemo na kocke in jih prepražimo na sesekljani čebuli, dodamo po okusu popra in sesekljane peteršilje. Jajca v posodi zmešamo, malo solimo in vlijemo v namaščen pekač ter spečemo jajčno omleto. Še v pekaču na zgornjo stran omlete obložimo z jetri in jo prepognemo. Tako pripravljeno dodamo takoj na krožnik in serviramo. Okoli omlete polijemo omako, ki nam je ostala od jetrc. Zraven ponudimo vse vrste sezonskih solat.

Čas priprave 15 do 20 minut.

PRIMER: Sestava kosila
Na hitro pripravljena juha, jajčna omleta z jetri, poljubna priloga, solata.

NASVETI ZA VSAK DAN

Modni nasveti

Na pomlad, ko nas ogrevajo sončni žarki in komaj čakamo, da spravimo v omare zimske plašče, se začnemo spraševati, kaj bomo oblekle. Na kratko vam bom nanizala nekaj modnih usmeritev za sezono »POMLAD – POLETJE 88«.

Barve, aktualne za to sezono, se delijo v tri skupine: mirne, nežne in žareče.

Mirne: v tej skupini je pomembna in vedno modna bela barva, glinasto siva, biserno in srebrno siva, blede modra, svetlo zelena, rumeno-zelena, barva sleza in svetlo vijolična.

Nežne: barva medu, peska, puderno-peščena, razni odtenki rožnatih tonov: od zelo blede do barve ciklame, barva breskve, dinje in svetlo rumena.

Žareče: to so predvsem barve za športna oblačila in klasično dnevno obleko: mornarsko modra, svinčeno siva, barva zrele slive, bordo rdeča, sivo-modra in zelena kot bor.

Materiali so izdelani iz finih prej, tkani vzorci so nežni in neupadljivi. Grobih tkanin ni. V poštven pridejo razni krepi, keperji, gabardeni za pomlad in panama, pike, voal za poletje in pa tanki jerserji.

Vzorci so geometrični, drobni karo, črte, cvetlični tisk.

Na pomlad se veliko nosijo kostimi, jope so pretežno tričetrtinske; površniki so sedemostinski. Ramena so ravna.

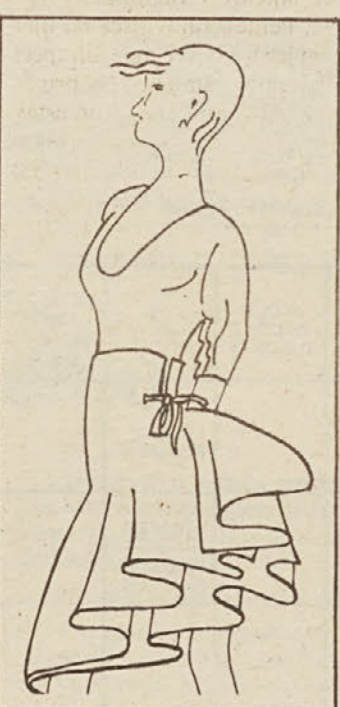
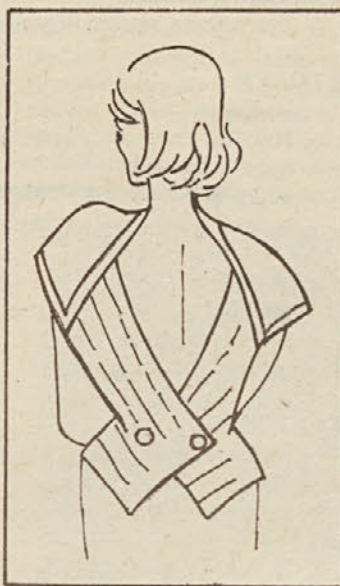
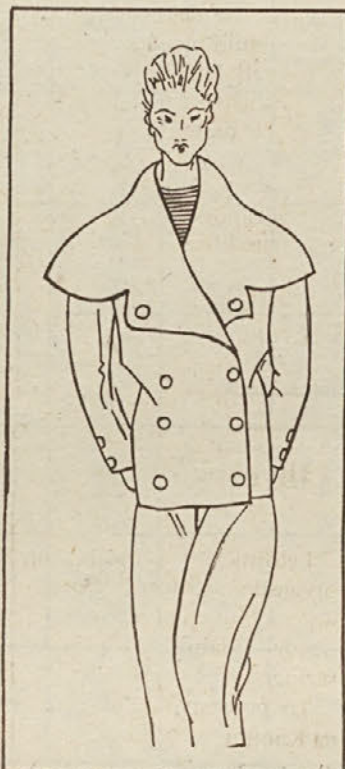
Pod jopami se nosijo ravne hlače ali široka lrla, z visokim pasom, z dolžino tudi do polovice meč.

Za poletje priporočam zelo lahke kostime, športne kostime z bermuda hlačami oziroma ozkimi hlačami do polovice meč. Še vedno so moderni poletni kombinizoni.

Krila so z visokim pasom, široka in vihrava, dolžine nad koleno za mlade pa do členkov za vse starosti. Hlače imajo nizek ali visok pas in so udobne.

Obleke so podobne tistim iz 50. in 60. let. So oprijete, s poudarjenim posom, največkrat navedenih krojev. Veliko je razgaljenih hrbtov ter raznih dekoltejev. Zgornji deli so z dvojnimi zapenjanjem. Za poletje je zelo veliko mornarskega stila.

To je le nekaj osnovnih napotkov, morda za lažjo izbiro oblek oziroma blaga za to pomlad in poletje.

Obestilo

Desetega maja 1988 se bo začela v zavodu ŠRC Golovec posebna organizirana športna rekreacija za ženske in dekleta, ki bi želela izvedeti, kako si utrjujemo zdravje, pridobivamo in ohranjamo telesno kondicijo z metodo stretchinga, plavanja in savne-masaže.

Rekreacija bo pod strokovnim vodstvom (tovarišice Vovk) ob torkih in petkih od 18. do 20. ure. Sestanek vseh udeleženk tega 16-urnega športno rekreacijskega programa bo v petek, dne 6. maja 1988, ob 18. uri v sobi 57 pri bazenu.

Organizator športne rekreacije

Slavko Lisec

Živimo z naravo na svojem vrtu!

Gojitveni ukrepi v zelenjadem in sadnem vrtu

Ker se prav ta čas intenzivno pripravljamo na novo rastno sezono, je zelo pomembno, da vsa dela v zelenjadem in sadnem vrtu opravimo tako, da bomo imeli z njim vse leto korist in veselje.

Ko jeseni pospravljamo zadnje pridelke z vrta, kar preradi pozabimo, da bi odstranili tudi vse organske ostanke rastlin, ker so leglo škodljivcev in vir okužb za naslednje leto.

Če ostankov nismo pospravili jeseni, storimo to sedaj. Vse ostanke rastlin, ki so bili napadeni od boleznih in škodljivcev, je najbolje pograbiti in sežgati.

Ne smemo pozabiti niti na razkuževanje zemlje, zlasti če smo pomanjkljivo opravili odstranjevanje ostankov, če se ne držimo kolobarjenja oziroma če smo opazili, da so se nam škodljivi talni organizmi razmnožili. Za razkuževanje zemlje pred setvijo uporabljamo predvsem granulirane pripravke (basamid, volaton idr.), ki jih potrosimo in premešamo z zemljo.

Rastlinam moramo zagotoviti čim boljše rastne pogoje, da bomo dosegli lep in zdrav pridelek. Vrtine rabijo predvsem veliko humusa, ki ga zagotavljamo v obliki gnojenja s hlevskim gnojem, kompostom ali umetno pripravljenimi mešanici.

Priporočljivo je, da si na vrtu napravimo kompostnik, kamor bomo čez leto spravljali rastlinske ostanke z vrta (praviloma zrezane) pokošeno travo in drugo organsko maso, namesto da jih mečemo v kontejnerje. Obolele rastline in dozoreli pleveli ne spadajo v kompostnik.

Pri pridelovanju vrtnin moramo nujno upoštevati tudi kolobarjenje. Nekatere sorodne vrste rastlin se namreč med seboj ali v zaporedju ne prenašajo. Če jih sejemo ali sadimo večkrat zaporedoma na isto mesto, se razmnožijo škodljivi organizmi v zemlji, zaradi česar se lahko zelo zmanjša pridelek. Nekatere vrtnine tudi ne prenašajo svežega hlevskega gnoja. Vse te zahteve moramo pri kolebarjenju upoštevati. Pri rednem kolebarjenju tudi lažje zatiramo plevel, ki se pri ponavljajočih setvah na istem mestu preveč razbohotijo.

Čeprav je preskrba zemlje s humusom osnova za uspešno vrtnarjenje, moramo za večje pridelke gnojiti tudi z mineralnimi gnojili. Vendar delajmo to razumno, v skladu z založenostjo zemlje s hranili in potrebami posameznih rastlin. Opazujemo rast rastlin in dognujemo po potrebi. Ne razmetavamo gnojil po nepotrebnem, ker si s tem večamo stroške in rušimo naravno biološko ravnotežje.

Sejati in saditi moramo pravočasno v optimalno globino in zagotoviti optimalno gostoto, kot jo zahtevajo posamezne rastline, da lahko čimbolje izkoristijo razpoložljivo hrano, vodo, sončno toploto in svetlobo ter druge rastne dejavnike. Sejati moramo vedno priznana, zdrava in razkužena seme. Zlasti pomemben dejavnik, na katerega lahko vplivamo, je voda, zato je priporočljivo, da se v sušnih obdobjih tudi namakamo (zalivanje, rosenje ali kapljično namakanje). Škode zaradi suše sploh ne moremo nadoknaditi, ali zelo težko.

Posebno pozornost posvetimo tudi vzgoji sadik, če jih vzgajamo sami. Dogajanje na setvenici moramo spremljati zelo pogosto, da lahko pravočasno preprečimo vsako škodo. Čeprav smo upoštevali vse ukrepe, se pojavu boleznih in škodljivcev ne moremo povsem izogniti (bolhači ali padavica sadik nam na primer lahko praktično v enem dnevu uničijo pridelek).

Če sadike kupujemo, ji jemljemo le od zanesljivih dobaviteljev, pazimo, da so za posamezno rastlino značilne in primerno razvite, sveže in zdrave. Kljub temu jih je priporočljivo pred sajenjem razkužiti.

Večino teh napotkov moramo upoštevati, če se odločimo za čisto biološko metodo vrtnarjenja.

Tudi na sadnem vrtu moramo v tem času opraviti množico različnih del.

Če bomo še sadili, izbirajmo med sortami, ki so že po naravi odpornejše proti boleznim in škodljivcem. Kupujemo le priznane in kvalitetne sadike na podlagah, ki bodo ustrezale zamišljenemu načinu vzgoje. Pri izbiri jablanovih sort pazimo, da so odporne zlasti proti škrlupu in jablanovi plesni.

Pri sajenju zlasti pazimo na zadostno velikost sadilne jame. Če pri sajenju dodajamo šoto ali druge organske substrate, jih moramo pred sajenjem pomešati z zemljo in dobro navlažiti, da dobi posajena sadika dober stik z zemljo, sicer se bo posušila (zlasti če jo posadimo v suho šoto). Pazimo tudi da ne dajemo neposredno na korenine svežega hlevskega gnoja ali mineralnih gnojil (poškodba korenin).

V času po saditvi moramo veliko pozornost posvetiti rezu in vzgoji. Rez in vzgojo prilagajamo posameznim drevesnim vrstam ali tudi sortam (jablane), bujnosti podlage in razdaljam sajenja. Pred vzgojo se posvetujmo s strokovnjakom ali si vsaj nabavimo ustrezno literaturo. Napake pri vzgoji v mladosti kasneje težko popravimo.

Čeprav izbiramo za sadni vrt po naravi odpornejše sorte, se kemičnemu varstvu ne moremo povsem odreči. Pomembno je, da ukrepamo pravočasno in preudarno. Proti boleznim škropimo preventivno po napovedih. Proti škodljivcem škropimo takrat, ko nam preti večja škoda, ne pa ob vsakem najmanjšem pojavu (pomembno opazovanje). Pomembno je, da čimbolj ohranjamo tudi naravne sovražnike škodljivcev in ohranjamo naravno biološko ravnotežje. Posebno pazimo na čebele (svoje in sosedove) saj so naši naravni zavezniki. Ne škropimo s strupi cvetočih rastlin ali cvetoče podrasti v nasadu, ne škropimo sredi dneva, temveč zvečer. Ker pripravljamo majhne količine škropiva, moramo še posebej paziti na koncentracijo, da ne bomo s prekomernimi koncentracijami sadja preveč zastrupljali. Nabavimo si merice ali kapalke za odmero škropiva in se točno držimo priloženih navodil.

Tudi v našem vrtu se želimo približati naravi, zato jo negujemo in ohranjamo nam in drugim v korist in veselje.

Karel Šander

ŠTOR, NE- SPRETNJEŽ	ANTON LAJOVIČ	BUKOV PLOD	ATOL V OTOČJU TUAMOTU	MERYX	ŠPANSKO RDEČE ALI BELO VINO	PANJ	SOVRAŽ- NICA ŽELEZA	ANTON AZBE	MERYX	STOJALO, PODSTAVEK	SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE	HINKO BRATOŽ	ŠPANSKI SLIKAR, UČENEC VE- LASQUEZA	POKOJNI SLOV. TV KUHAJ (IVAN)	DIKTAT
				REKA V POMURJU					MEMORIJA						
				IGRALKA TKAČEV					TESEN, GRAPA						
				JAKOST TO- NA, GLASU					PRETIRANO TROSENJE						
	ROPOTULJA							NEKDANJI TEŽAK VPREŽNI VOZ							
	NALITA PLAST KOVINE														
		SOVJET. ŠAHISTKA KUŠNIR				OZNAKA ZA NE- ZNANCA	PUJSKI, PRAŠIČKI	POPEVKAR PESTNER				ATA			
								SPOLNOST				VRSTA ZEMLJE			
		MESTO IN POKRAJ. NA PORTU- GALSKEM	PRISTAŠI AGNOSTI- CIZMA										IVAN KRILOV		
			SL. KIPAR (ZDENKO)										EKSAMEN		
															AVTOR R. NOČ
PISAČELJ TAVČAR					VIDA TAUFER	PRITOK VOLGE					OŽE, KONOPEČ	OSSIP ZADKINE		HRVAŠKI PETROL	CERKVENI PEVSKI ZBOR
						OTOČEK V PRESP. JEZERU						SKANDIN. DROBIŽ			
RAZBOJ- NIŠTVO, ROPAR- STVO												BARVA IGRALNIH KART			
												TANTAL			
MOJSTER V PRE- REKANJU								ITALIJ. KOMEDI- OGRAF (PIETRO)							
NEMŠKI IDEAL FILOZOF (IMMANUEL)					LITIJ			MERYX	PORTIR						